

Til
Energidepartementet

25.03.2024

Høringsvar om EUs energieffektiviseringsdirektiv fra 2023

Norsk Bioenergiforening (Nobio) viser Energidepartementets høringsbrev av 16.01.2024 om endringer i EUs energieffektiviseringsdirektiv. Nobio støtter hovedlinjen i energieffektiviseringsdirektivet om at energieffektivisering kommer først. For å nå klimamålene og imøtekomme den økende elektrifiseringen trengs det mer energieffektivisering og fornybar energi samt økt tempo på omstilling til energifleksibelt system. Det må derimot tilpasses godt til norske forhold og ikke være til hinder for de mulighetene vi har i norske ressurser.

Våre hovedpunkter:

- Norge trenger en nasjonal energi- og klimaplan, inkludert plan for energieffektivisering
- Det må kunne benyttes bioenergi i en fremtidig energimiks for at vi skal nå vedtatte klimamål
- Artikkel 26 er særdeles viktig at benytter punkt 1
- Synergier mellom næring og myndigheter må ivaretas ved innføring

Norsk Bioenergiforening (Nobio) er interesseorganisasjonen for den norske bioenergi-bransjen og arbeider for økt bruk og lønnsom produksjon av bærekraftig bioenergi i Norge. Våre medlemmer opererer i hele verdikjeden fra produksjon av biobrensler, til leveranse av ulike ferdige produkter slik som varme, biogass, biokull og biodrivstoff.

Nobio støtter direktivets formål om effektiv energibruk og prinsippet om energieffektivitet først. Effektiv bruk av energi er nødvendig for å oppnå utslippskutt og samtidig sikre nødvendig tilgang til energi. Rett energi til rett formål er særdeles viktig for å få et sterkt energisystem i fremtiden. Dagens energi- og klimapolitikk er forankret i mange fragmenterte planer og strategier som ikke henger sammen. En mangel på oversikt og koordinering har preget klimapolitikken, samt gjort det vanskelig å se utviklingen av omstillingen i Norge. Direktivet, Klimautvalget og Energikommisjonen anbefaler en nasjonal energi- og klimaplan og vi støtter at denne bør inkludere en plan for energieffektivisering og at det må ses opp mot andre politikkområder som næringsutvikling, transport og industri.

Artikkel 4 i direktivet krever at hvert land setter indikative mål for energieffektivisering og energisparing for å støtte opp under EUs samlede mål. Nobio mener at det må utvikle en konkret plan for energieffektivisering med tilhørende tiltak, samtidig som direktivet ikke bør hindre overgangen til fornybar energi eller begrense bruken av kraftkrevende grønne teknologier.

Artikkel 8 fastsetter mål for årlige energibesparelser gjennom ulike tiltak og virkemidler. Norge har stort potensial for energieffektivisering, spesielt i bygningssektoren, men dagens tiltak er utilstrekkelige. Nobio mener at byggt teknisk forskrift bør legge større vekt på energifleksible oppvarmingsløsninger (vannbåren varme) for å avlaste kraftnettet og bidra til fleksibilitet i energisystemet. Energimerkeordningen for bygninger bør revideres raskt for å fremme energieffektivisering. Videre bør støtteordninger forbedres for å stimulere til at energieffektiviseringstiltak og fornuftige energiinvesteringer utføres raskere.

Artikkel 22 handler om informasjonstiltak og bevisstgjøring om energisparing og energieffektivisering for forbrukere, med involvering av relevante aktører. Nobio understreker viktigheten av fornybarnæringsens rolle i å fremme effektiv energibruk og et fleksibelt energisystem.

Artikkel 25 handler om effektivitet i varme- og kjøleforsyning, der landene skal analysere varme- og kjølebehov med deltakelse fra relevante aktører. Det stilles krav om at regionale og lokale myndigheter setter opp lokale varme- og kjøleplaner i det minste i kommuner med en samlet befolkning på over 45.000. Planene skal blant annet inkludere estimat av potensialet for å øke energieffektiviteten, herunder lavtemperatur fjernvarmeberedskap, høyeffektiv kraftvarme, spillvarmegjenvinning og fornybar energi innen oppvarming og kjøling. Nobio understreker behovet for samarbeid mellom kommuner og næringsaktører for å optimalisere planene og gjennomføringen av dem. Det er svært viktig med en bedre integrering av termisk og elektrisk energi i energisystemet for å frigjøre kraft og nettkapasitet til andre formål som krever elektrisitet.

Artikkel 26 gir en ny definisjon av "effektiv fjernvarme", og etablerer et sett med terskler ment for å sikre en fullstendig dekarbonisert fjernvarme- og kjøleforsyning innen 2050. Disse tersklene er basert på minimumsandel av fornybar energi, avfall og kraftvarme, som energisystemet bruker. Minsteandelen øker med jevne mellomrom (frem til 2025; 2026 til 2034; 2035 til 2044; 2045 til 2049; fra 2050) på veien mot klimanøytralitet. **Nobio understreker viktigheten av å forholde seg til artikkelens punkt 1. Punkt 2 i artikkelen viser til en alternativ vei som vil ekskludere muligheten til å benytte biobrensel inn i energisystemet – noe som vil være kritisk for samfunnets energiforsyning og for å nå klimamålene.**

Artikkel 31 setter krav om bruk av primærenergifaktor for ulike energibærere. Nobio støtter bruk av primærenergifaktor. Vi mener at Energidepartementet bør benytte muligheten direktivet gir til å fastsette nasjonale primærenergifaktorer iht. situasjonen vi står i slik at energisystemet i Norge utvikles mest hensiktsmessig. Vi foreslår en primærenergifaktor for norsk fornybar strøm lik 1. Fornybare energikilder som bistår med å avlaste kraftnettet og skape et fleksibelt energisystem bør gis primærfaktor lavere enn 1 og lav nok til å stimulere til de endringene som trengs. Fjernvarme, bioenergi og varmepumper som eksempel bør likestilles i beregningene.

Vi utdyper gjerne vårt høringsinnspill, ta bare kontakt.

Med vennlig hilsen
Norsk Bioenergiforening

Henriette Vivestad
Daglig leder